

แพ้กิเลส

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัตินี้มันแสนยากนะ ในหลักการของศาสนา ธรรมนี้ สูงสุดสุดยอดปรารถนาคือวิมุตติธรรม แต่เวลาจะประพฤติปฏิบัตินี้ วิมุตติธรรมมันก็ทำได้แสนยาก ๆ ใจ หนึ่งทำได้แสนยาก แล้วเราประพฤติปฏิบัตินี้มันก็ยากจริง ๆ ด้วย พยายามจริง ๆ ขึ้นมานี้ นึกเลสมันหลอก เห็นไหม พอเราไปศึกษาธรรมนี้ แล้วมันอ้างอิงนะ อ้างว่า “ถึงพุทธกาลแล้ว ถึงพุทธกาลไม่มีพระอรหันต์ ต่อไปนี้พระอรหันต์ไม่มี ทำไปประพฤติไปมันก็เสียเวลาเปล่า”

แต่ในหัวใจมันก็มีความดีอยู่ อยากจะประพฤติปฏิบัติอยู่ ก็เลยทำไปโดยคิดว่าไม่ต้องหวังผลไปเรื่อย ๆ แล้วมันสบายใจ แล้วมาดูผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเอาจริงเอาจังนี่ พวกนี้แบบ หมกมุ่นเกินไป เป็นอัตตคิลมถานุโยค คือพยายามทำให้มันได้ผลได้อะไรขึ้นมา มันเป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะมันถึงพุทธกาลแล้ว มันหมดมรรคหมดผลแล้ว เราก็ทำไปแต่ประสาเรา ผู้ที่ทำอย่างนั้นเป็นผู้ที่ทำอัตตคิลมถานุโยค คือให้ตัวเองเป็นทุกข์ด้วยแล้วจะไม่ได้ผลด้วย ผู้ทำอย่างเรานึกว่า ทำไป ค่อย ๆ ทำไป ปฏิบัติธรรมไป ประพฤติไป ถ้ามันจะได้เมื่อไหร่ก็ได้

คืออยากประพฤติปฏิบัติ แต่ไม่คิดว่ามันจะมีมรรคผลนิพพาน เพราะอะไร? เพราะเราทำแล้วมันไม่ได้ไง เราทำแล้ว หนึ่ง ทำไม่ได้ ทำแล้วมันแสนยาก พอทำไม่ได้นี่ มันคิดว่า ถ้าตั้งเป้าแล้วนี่ มันจะทำให้เราทุกข์เรายาก มันเป็นความกังวล เราปฏิเสธอันนั้นซะ เพราะมรรคผลมันไม่มี แต่จะไม่ปฏิบัติก็ไม่ได้ ก็คิดว่ามันจะมีอยู่ เห็นไหม ก็ทำเราไปเรื่อย ๆ ทำเราไปเรื่อย ๆ เพื่อสะสมบารมีไปชาติหน้า คิดว่าต่อไปข้างหน้าให้มันเป็นไปข้างหน้าไง

นี่มันโดนกิเลสหลอก ถ้าทำอย่างนั้นมันก็ทำของเราไปนะ แต่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจริง รู้จริง เห็นจริงนะ มันเป็นไปได้ ในปัจจุบันนี้ เห็นครูบาอาจารย์อยู่ มันมีบางองค์นะ ว่าเอามีดโกนจรด

โกนหัวลงมาเนี่ย พอผมตกลงมาเนี่ยเป็นพระโศดาบันเลย แล้วดูอย่างพระยสะ เทศน์คืนเดียว เห็นใหม่ เทศน์คืนเดียวนี่เป็นพระอรหันต์เลย พาหิยะนี่เป็นคฤหัสถ์ด้วย ไปถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า บิณฑบาตอยู่ไฉน ถามพระพุทธเจ้าว่า

“ขอให้บอกธรรมเกิด อยากจะฟังธรรม”

พระพุทธเจ้าบอก “ไม่ได้ กำลังบิณฑบาตอยู่ มันไม่ใช่กาลไม่ใช่เวลา”

พาหิยะบอกว่า “คนเราไม่แน่หรอก มันจะตายตอนไหนมันยังไม่แน่นอน ขอให้พระพุทธเจ้าอธิบายธรรมเกิด”

พูดประโยคเดียวสำเร็จเดี๋ยวนั้นเลยนะ พอสำเร็จก็ขอบวช พอขอบวชพระพุทธเจ้าบอกไม่มีบริวารไฉน ให้ไปหาบริวาร ออกไปหาบริวารโดนควายขวิดตาย เป็นพระอรหันต์นะโดนควายขวิดตาย แค่นี้แล้วถึงเลย นั่นเป็นสมัยพุทธกาลใช่ไหม เราว่ามันเป็นพุทธกาล นี่ถึงพุทธกาลถึงพุทธกาลคือ ๒,๕๐๐ ปีแล้ว จะไม่มีพระอรหันต์ไฉน

นี่พอไม่มีพระอรหันต์ ทำไมครูบาอาจารย์เราโกนผม เห็นใหม่ เขาว่าหลวงปู่บัวนี่แหละ หลวงปู่วัดป่าหนองแขง พอเอามีดโกนโกนผมนะ ผมตกมาจากศีรษะนี่เป็นพระโศดาบัน เป็นพระโศดาบันนี่รู้ขึ้นมาทันทีเลย ทำไมเป็นไปไม่ได้ แต่ทางฝ่ายเรา ฝ่ายผู้ประพฤติปฏิบัติ ที่ว่าค่อย ๆ เดินไป ๆ นี่ มันเห็นว่าถ้าทำจริงทำจ้อย่างนั้นมันเป็นการอวดคิลมถานุโยคไฉน คือว่ามันเป็นการหาเอาความทุกข์ยากใส่ตัว แล้วตัวเองจะไม่ได้ผล ไม่ได้ประโยชน์ ผู้ทำอย่างเรามากกว่า เห็นไหม

นี่คำว่ากิเลสมันหลอก นี่มันทำไปเรื่อย ๆ ไฉน หนึ่งประพฤติปฏิบัติไป ทำไป ๆ ๆ เพื่อสะสมบารมีไปชาติต่อ ๆ ไป แล้วไฉนการประพฤติปฏิบัตินี้มันก็เป็นผลของเราใช่ไหม เพราะเป็นวาสนาบารมีต่อไป แล้วผลมันจะเกิดในปัจจุบันนี้ มันปฏิเสธตรงนี้ไฉน ว่ามันไม่มี พอมันไม่มีนี่ จิตนี้พอมันคาอยู่แล้วมันจะไม่ได้ผลตรงนั้น มันก็ทำไปเรื่อย ๆ แล้วก็คิดอ่าน เห็นใหม่ ที่ว่าในพระไตรปิฎกนี่ ถ้าศึกษาคิดนี่เป็นประโยชน์ ถ้าศึกษาไม่ตีมันจะบาดมือไฉน เหมือนกับหญ้าคา ถ้ากำจัดถอนขึ้นมาเราจะถอนหญ้าคาได้ ถ้ากำจัดหญ้าคาไม่ดี รูดมานี้มันจะบาดมือ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาผลมันจะเกิดขึ้นในปัจจุบันนะ ว่าปฏิเสธไว้ก่อน เห็นไหม ปฏิเสธไว้ก่อนว่ามันไม่มี ผลมันไม่มี ก็เกิดความล่งเลตงสัย ตัวเองมันมีความล่งเลตงสัยด้วยกิเลสนี้มันเบี่ยงเบนประเด็นในหัวใจอยู่แล้ว แล้วออกมาข้างนอกยังมีกิเลสมันหลอกล่ออีกชั้นหนึ่งเข้ามา ให้เบี่ยงเบนประเด็นไป “ต้องสร้างอำนาจาสนามา ต้องสร้างมาหนึ่งก็ไปถึงเป็นพระอรหันต์ได้”

แล้วอย่างเราเกิดมานี้ มันไม่มีต้น ไม่มีปลาย นี่มันเกินกับ ถ้าชีวิตเรานี้มันเกินกับ เกินที่ว่าเรามันจะสร้างวาสนามาได้ มันเกินนั้นอยู่แล้ว เพียงแต่มันตกทุกข์ได้ยากมา มันสร้างกุศลมาอะไรมานั้น อันนั้นส่วนหนึ่ง แล้วมันในปัจจุบันนี้ เวลาเราหันมา เห็นไหม เราหันมาศึกษาในศาสนา เราสนใจศาสนา เราการประพฤติปฏิบัติ โอกาสเริ่มต้นนี้ นี่ก็อำนาจาสนา อำนาจาสนามีอยู่แล้ว

พออำนาจาสนามีนี้ แล้วพอเวลาพูดว่า “กึ่งพุทธกาลมันจะหมดมรรคหมดผล” มี เขาอ่านในพระไตรปิฎกกันเขาอ้างว่า ๒,๕๐๐ ปีพระอรหันต์ไม่มี อ้างตรงนั้นเลย แล้วปัจจุบันนี้คือไม่มี พอไม่มีคือว่าไม่มีใช่ไหม แต่ในมุมมองกลับกันนะ ในพระไตรปิฎกนั้นเหมือนกัน บอกเลย “กึ่งพุทธกาลศาสนาเจริญรุ่งเรืองอีกหนหนึ่ง”

นี่เวลากึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญรุ่งเรืองอีกหนหนึ่ง แล้วเราเกิดกึ่งพุทธกาลใหม่ ๒,๕๐๐ นี้เราเกิดกึ่งพุทธกาลใหม่? เราเกิดในศาสนาเจริญรุ่งเรือง มันก็เหมือนสมัยพระพุทธเจ้าที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา เกิดขึ้นมา พอเกิดขึ้นมานี้ ผู้ที่เกิดสมัยพบพระพุทธเจ้านี้สหชาติ คือว่าเกิดพบพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ารู้วาระจิต ถ้าเราสนใจขึ้นไปถาม พระพุทธเจ้าจะบอกตรงจิต แล้วเราจะทำได้ง่าย

แต่ปัจจุบันนี้มันไม่มี แต่ศาสนาก็เจริญขึ้นมาเพราะครูบาอาจารย์ชี้ทางที่ถูกให้ได้ แล้วครูบาอาจารย์ เห็นไหม หลวงปู่ชอบนะ ในจังหวัดเลยนะ เวลาหน้าหนาวน้ำนี้จะเย็นมาก หนาวเป็นน้ำแข็งนะ เวลาว่าหนาวแล้วไม่ทำงาน หนาวแล้วอ้างว่าหนาวจะไม่อยากไปภาวนา ท่านลงไปนั่งในคุ่มน้ำเลยนะ เพราะตัวเองว่าหนาวไง มันอ้างว่าไม่ต้องทำงาน เห็นไหม อ้างว่ามันหนาวนักเราก็ควรจะหาความอบอุ่นให้ร่างกาย ท่านลงไปนั่งแช่ในคุ่มน้ำเลย

พอเช้แล้วมันเย็นขนาดนั้น แล้วแช่ในตุ่มน้ำนั้น นั้นไปเพื่ออะไร? ก็เพื่อแก้ไขใจ แก้ไขความคิดที่ว่ามันจะเบี่ยงเบนออกไป ไม่ให้เราประพฤติปฏิบัติ นี่ทำไปอย่างนั้น แล้วมันเป็นผลกลับมา เห็นไหม ว่าเวลาท่านสิ้นไปแล้ว เฝ้าแล้วกระดุกเป็นพระธาตุไป จบสิ้นกันไป นี่มันยืนยันตรงนั้น

ถ้าเขาว่ายืนยันกระดุกเชื่อไม่ได้ มันก็ต้องเชื่อกันที่ว่าธรรมะในหัวใจนั้น ธรรมะในหัวใจที่ว่าท่านสื่อออกมา ไอ้สิ่งนี้มันเป็นอย่างไรแหละ มันเป็นสิ่งสุดท้ายภายหลัง เรื่องพระธาตุ ๆ ต่อไปนี้ มันก็มี มีที่ว่าเป็นประโยชน์จากร่างกายนั้น คนเราตายขึ้นมาเผาแล้วมันก็หมดไป แต่พระอรหันต์ขึ้นมาตายแล้วนี่ สิ่งนั้นมันเป็นสิ่งที่จูงใจได้ มันเหมือนกับสิ่งที่มีชีวิตใจ

อย่างเช่นเวลาไม้สัก ๒ องค์กร ๓ องค์กรนี้ ถ้าเราทำดี เราประพฤติปฏิบัติดี เรารักษาศีลนี้ จะเพิ่มขึ้นมาเป็น ๑๐ เป็น ๑๒ เห็นไหม ทำไมเขาเพิ่มขึ้นมาได้ เหมือนสิ่งที่มีชีวิตนี้เองแยกได้ นี่สิ่งที่มีชีวิต เพราะว่าสิ่งนั้นมันสิ่งที่ฟอก จิตนั้นฟอกสิ่งนั้นขึ้นมา จิตกับกายอยู่ด้วยกัน จิตที่สะอาดบริสุทธิ์นั้นฟอกกายอันนั้นให้สะอาดขึ้นมา มันถึงเป็นผลขึ้นมาจากอันนั้น

แต่เราก็มีจิตกับกายเหมือนกัน ทำไมเราฟอกของเราไม่ได้ เพราะจิตของเรามีแต่กิเลส เห็นไหม มีแต่ความโศกนิเลสมันหลอก ประพฤติปฏิบัติก็โศกมันหลอกไป ว่าหมดสิ้นหมดกาลหมดสมัย ทำแล้วจะไม่ได้ผล แล้วทำไปก็ทำสักแต่ว่าทำกันไป ทำไปเพื่อจะรอเอาชาติหน้า ๆ

นี่ถ้ามันเป็นตรงนี้ไปนี่ คนที่สร้างคุณงามความดีขึ้นไปเกิดบนสวรรค์ เห็นไหม ลงจากสวรรค์แล้วไปไหนล่ะ นี่เราเหมือนกัน เราสร้างคุณงามความดีไปชาติหน้า ๆ แล้วมันจะไปถึงตรงนั้นจริงไหม? แต่ถ้าเป็นบุญกุศลส่วนอามิสนะ...ได้ ส่วนอามิสคือเราสร้างบุญกุศลขึ้นมาเพื่อว่าให้เป็นไปบุญกุศลที่ส่ง ขับส่งให้เราไปทางที่ดี

แต่ในการประพฤติปฏิบัติ มันไม่ใช่อดีตอ้างอนาคตนั้น มันต้องเป็นปัจจุบัน สะสมลงที่นี้ เพราะอดีตอนาคตสิ่งที่มีมานั้นมาจากใจดวงนี้ ใจดวงนี้ไปตกที่ไหนนี้ มันเกิดขึ้นมา อย่างเทวดา

ที่สร้างบุญกุศลขึ้นไปแล้ว ไปเกิดเป็นเทวดา เกิดเป็นเทวดาขึ้นมาเพราะบุญกุศลนั้นทำให้เขามีรังสีมาก เขามีแสงมาก การจับอันนั้นก็บุญที่เกิดขึ้นจากอันนี้ เห็นไหม แต่มันสะสมลงที่นั่น

แต่ปัจจุบันธรรมนี้ ถ้ามันปฏิบัติขึ้นมา มันชำระมันขาดตรงนั้นใจ เห็นไหม ตัดสวรรค์ก็ขาด เพราะว่าไม่เกิดในกามภพนี้ ตัดสวรรค์ขาด แล้วเวลาเกิดบนพรหมตัดพรหมขาด เห็นไหม ตัดพรหมขาด ตัดที่ว่าขั้นที่มันสืบต่อกับจิตนี้ มันขาดออกไป ๆ แต่เราปรารถนาไปเกิดตรงนั้น

แต่ถ้าถึงเวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้ว มันจะไปตัดตรงนั้นขาดออกไป เวลาเห็นกิเลสขาดออกไปจากใจนี้เห็น เห็นชัด ๆ รู้จากหัวใจเลยว่า นี่ดั่งแขนขาดขาดออกไปจากมือ กิเลสขาดออกไปจากใจจะเห็นความขาดออกไป นี่มันจะบริสุทธิ์ขึ้นมา เห็นไหม นี่วิมุตติธรรม เป็นสิ่งที่ปรารถนาในศาสนาพุทธ ศาสนาพุทธสอนตรงนั้น แต่มันเป็นความสุขเอื้อมของเราถ้าเราคิดเอากิเลสเข้ามาเทียบใจ

ถ้าเราเอากิเลสมาเทียบนี้ เราจะเหมือนกับสิ่งที่ว่ามันสุดความสามารถของเรา แล้วพอสุดความสามารถของเราก็หาเหตุหาผลมารองรับความคิดของตัวเองว่า เราทำไปมรรคผลไม่มีแล้ว เห็นไหม มันเลยไปปฏิเสธตรงนั้น สิ่งที่เราคิดกิเลสมันเริ่มจุดประกายขึ้นมาก่อนว่า มันหมดกาลหมดเวลา แล้วก็หาเหตุหาผล พอลาเหตุหาผลการประพฤติปฏิบัติมันก็ยากเข้า ๆ การกระทำของเรามันก็ยากเข้า เพราะมันหาเหตุหาผลมารองรับของมัน

พอลาเหตุหาผล นี่ถึงว่ามันเป็นไปด้วยกิเลส เราโดนกิเลสหลอก กิเลสมันหลอกเรา ธรรมะเป็นของจริง ธรรมะไม่เคยหลอกใคร ในศาสนาถึงว่ามันประเสริฐนะ เหมือนห้างสรรพสินค้า มีตั้งแต่ของเด็ก ๆ น้อย ๆ ขึ้นไป จนเพชรนิลจินดาที่อยู่ในห้างสรรพสินค้า

นี่ก็เหมือนกัน ในศาสนาเราตั้งใจ เราปรารถนาตรงไหน นี่เราถึงว่า เราเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่หาครูบาอาจารย์ที่ว่าเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เขาว่าทำบุญกับพระที่ประพฤติปฏิบัติแล้วจะได้บุญกุศลมาก ทำบุญกับพระทั่วไปได้อีกอย่างหนึ่ง นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อเราเข้ามา เราตั้งใจเข้ามา...

(เทพสิ้นสุดเพียงเท่านี้)